اشکال تلازم بین قول به حجیت رؤیت با چشم مسلح و کثرت خطا در استصحاب بقای شهر

علی ای حال «حتی الاشخاص..» یک نحو ارجاع به عمل خود این قائلین به محل ابتلای خودشان است.

«حتّى الأشخاص الذين يرون كفاية رؤية الهلال بالتلسكوب يجب عليهم الإذعان إلى هذه الحقيقة، و هي أنّهم في السنوات الفائتة و كذلك مقلّديهم كانوا يرون الليلة الثانية لشهر رمضان هي الليلة الاولى و أنّ عيد الفطر يقع في اليوم الثاني من شوّال لأنّهم لم يكونوا يستخدمون سابقاً التلسكوب»؛ یعنی شما که می‌گویید تلسکوپ مجزی است، پس روزه هایی که روی حساب ظاهر قضا ندارد را قضا کنید.

به همین خاطر چیزی که در این جزوه مقصود من بوده، یک کلمه است؛ تمام کسانی که چند کلمه استدلال نوشته‌اند و مخالف اجزاء تلسکوپ هستند، این را با یک برجستگیای می‌گویند؛ یعنی چطور می‌شود که از ابتدای اسلام تا حالا در این همه سال‌ها همه روزه‌ها غلط شده و فطرها غلط شده؟! به عبارت دیگر این را برجسته می‌کنند که اگر «صم للرؤیة» صرفاً برای استصحاب باشد، چون استصحاب غالبیّ‌الخطأ و بلکه دائمیّ‌الخطأ است، شارع آن را قرار نمی‌دهد.

همینجا عبارت را خواندیم؛ اماره ای که غالب الخطأ باشد، آن اماره دخیل در موضوع است و دیگر اماره نیست و طریقیت محضه ندارد. چون غالب الخطأ است. نمی‌شود اماره باشد و غالب الخطأ باشد.

ذیل صفحه هجدهم ما این استیحاش و اعظام خطا را در مانحن فیه توضیح داده‌ایم. یعنی اگر غالبی الخطأ باشد و دائمیّ‌الخطأ باشد، پذیرفتیم که حق است. چرا پذیرفتیم که حق است؟ چون اوالاً در زمان ما این در کلمات بزرگان مفتین تکرار می‌شود. فتوا می‌دهند و آن را در دلیل در فتوایشان ذکر می‌کنند و مورد استقبال و اقبال ذهنی خیلی از ناظرین در مناظرات قرار می‌گیرد. به این زودی از آن در نمی‌شوند.

6:48

خب چرا ما این را پذیرفتیم؟ به این دلیل که بگوییم اگر غلبه خطا هست، قبول است. اما قضیه و شکل شلجمی را مطرح می‌کنیم تا بگوییم این خبرها نیست. یعنی یک جور اعظامی است از اینکه از این موضوع خارجی خبر نداشتیم، اما الآن که این شکل شلجمی ضابطه‌ها را به‌صورت روشن‌تری به دست ما می‌دهد، خیلی سریع می‌توانیم در این هزار و چهارصد سال آمارگیری کنیم و

ببینم چقدر خطا داشته‌ایم. این جوه در این صدد است. یعنی با فرض پذیرش اینکه اگر غالب الخطأ باشد ما هم همراه شما هستیم، ولی غالب الخطأ نیست. این جوه این را می‌خواهد ثابت کند.

بازبینی #3
ایجاد شده 12 مه 2026 11:05:14 توسط ... .
به روزرسانی شده 12 مه 2026 14:08:02 توسط ... .